पीयमाकृतिः प्रायणीयशेषेण ध्रौवेण हूयते तथापि सोमक्रयार्थैव[1] वाग्वै सोम॰ क्रीणानीति (३. २. ४. १०) वाक्यशेषात् अतश्चोदयनीयायामियमाकृतिर्न भवति ।

चतुर्गृहीतं गृहीत्वान्वारभस्व यजमानेत्याह ॥ १२ ॥ प्रायणीयाशेषसमाप्त्यनन्तरमध्वर्युराज्यं संस्कृत्य पदाभिहोमार्थं चतुर्गृहीतमाज्यं गृहीत्वा॰त्याह ततो यजमानोऽध्वर्युमन्वारभते ।

अपावृतद्वारे निष्क्रामतः ॥ १३ ॥ विमिते अ॰रे उद्घाटितद्वारे सति अध्वर्युयजमानौ विमितान्निःतः · अपावृतान्युद्घाटितानि द्वाराणि यस्य तदपा॰रं विमितम् · अवसरविशेषणं वा अपा॰राणि यस्मिन्नवसरे स अपा॰रः तस्मिन् · अपोर्णुवन्ति °द्वारे इति श्रुतत्वात् (३. २. ४. १५) अपो॰न्ति यजमानपुरुषाः अत एवोद्घाटनवचनात्पूर्वमपिहितेऽइति गम्यते ते च पूर्वदक्षिणे स्याताम् ताभ्यां संव्यवहारप्राचुर्यादिति हरिस्वामिनः · प्रतिपस्थाता द्वितीय इति सम्प्रदायः ।

दक्षिणेन द्वारꣳ सोमक्रयणी तिष्ठत्यलक्षिताव्यङ्गाप्रवीतारज्जुबद्धा बभ्रुः पिङ्गला पिङ्गलाभावेऽरुणारुणाभावे रोहिण्यश्येताक्षी ॥ १४ ॥ शालायाः पूर्वद्वारं द॰न पूर्वद्वारो दक्षिणस्यां दिशि सो॰णी स्थिता भवति · कीदृशी · अलक्षिता अनङ्किता अकृतचिह्ना · अव्यङ्गा अनङ्गहीना · अप्रवीता वी गतिप्रजननकान्त्यशनखादनेषु अत्र प्रजननार्थः प्रशब्दात् वाक्यशेषाच्च अयातयाम्नी॰ वीतेति (३. ३. १. १६) प्रज्ञाता हि गतसारा भवति नोपगममात्रेण तस्माद्प्रवीता अप्रज्ञातेति हरिस्वामिनः अकामितेति कर्कः · अरज्जुबद्धा अबद्धैव · बभ्रुः कपिला · पिङ्गला पिङ्गाक्षी पिङ्गले मधुवर्णे अक्षिणी यस्याः । पिङ्गाक्ष्या अभावे अरुणा रक्तभासुरा अव्यक्तरागा अरुणयैकहायन्या[2] पिङ्गाक्ष्या गवा सोमं क्रीणातीति शाखान्तरात् · आपस्तम्बोऽपि एकहायनी द्विहायनी वर्षीयसी वेति · काठके सोमक्रयणीं बभ्रुमेकहायनीं ज्यायसीं वेति · एकहायनी एकवर्षा द्विहायनी द्विवर्षा · अव्यक्तरागस्त्वरुण इत्यमरः (१. ४. २५) । अरु॰क्षी रोहिणी रक्तवर्णा सा च अश्येताक्षी अरक्ताक्षी श्येत-इव ह्येष उद्यंश्चास्तं च यन्भवतीति श्रवणात् (५. ३. १. ७) उद्यदादित्यवर्णः श्येतः ।

---

१) ? Thus A °यार्थे च B. २) °णाया एक॰ AB.